

ZAPISNIK

sa Jedanaeste sjednice Komisije za praćenje i kontrolu postupka privatizacije Skupštine Crne Gore, održane 11. novembra, 01. i 17. decembra 2021. godine

Sjednica Komisije je počela 11. novembra u 13 sati i 15 minuta.

Sjednici su prisustvovali članovi Komisije: **Maksim Vučinić** (predsjednik Komisije), **Jovanka Bogavac**, **Vladimir Joković**, **Marko Milačić**, **Zdenka Popović**, **dr Petar Ivanović**, **dr Predrag Sekulić**, **Danijel Živković**, **Andrija Popović** i **Genci Nimanbegu**, a saglasno članu 65 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore **poslanica mr Suada Zoronjić je mijenjala odsutnu članicu mr Boženu Jelušić**, **poslanik Milun Zogović je mijenjao odsutnog člana dr Dragana Bojovića** i **poslanica Daliborka Pejović je mijenjala odsutnog člana Bodgana Fatića**.

Sjednici su saglasno članu 67 stav 3 Poslovnika Skupštine Crne Gore prisustvovali: **Ivana Đurović**, državna sekretarka za turizam u Ministarstvu ekonomskog razvoja; **Veselin Mitrović**, predstavnik bivših i sadašnjih radnika Solane „Bajo Sekulić“ AD Ulcinj; **Dragiša Rosandić**, bivši radnik Solane „Bajo Sekulić“ AD Ulcinj; **Vladan Gačević**, predsjednik Udruženja manjinskih akcionara Solane „Bajo Sekulić“ AD Ulcinj; **Jana Iković**, predstavnica Centra za proučavanje i zaštitu ptica Crne Gore i **Aleksandar Perović**, izvršni direktor Ekološkog pokreta „OZON“.

Rad sjednice su pratili predstavnici medija.

Za sjednicu je utvrđen sljedeći

DNEVNI RED:

1. **Kontrola postupka privatizacije privrednog društva Solana „Bajo Sekulić“ AD Ulcinj;**

Prva tačka dnevnog reda

KONTROLA POSTUPKA PRIVATIZACIJE PRIVREDNOG DRUŠTVA SOLANA „BAJO SEKULIĆ“ AD ULCINJ

Proceduralno je intervenisao zamjena člana Komisije poslanik Milun Zogović i upitao predsjednika Komisije zašto sjednici ne prisustvuju predstavnici Savjeta za privatizaciju i kapitalne projekte.

Predsjednik Komisije je pojasnio da su predstavnici Savjeta uredno i u predviđenom roku pozvani i da ne postoji objašnjenje zašto ne prisustvuju sjednici Komisije.

Proceduralno je intervenisao član Komisije Genci Nimanbegu i istakao da će članovi Komisije, zbog izostanka predstavnika Savjeta za privatizaciju i kapitalne projekte biti uskraćeni za većinu najbitnijih odgovora o postupku privatizacije privrednog društva Solana „Bajo Sekulić“ AD Ulcinj.

Predsjednik Komisije je naglasio da je u potpunosti saglasan sa konstatacijom poslanika Nimanbegua i dodao da bi bilo svrsishodno saslušati prisutne goste, koji su pozvani saglasno članu 67 stav 3 Poslovnika.

Veselin Mitrović, predstavnik bivših i sadašnjih radnika Solane „Bajo Sekulić“ AD Ulcinj, istakao je da su radnici Solane ostali bez sredstava i bez posla zbog većinskog vlasnika kompanije, sa 1,5 miliona eura potraživanja i pet godina neplaćenog radnog staža. Mitrović je u uvodnom izlaganju pozdravio odluku Savjeta za privatizaciju i kapitalne projekte, da zemljište Solane vrati u državno vlasništvo i podsjetio da je radio kao sekretar kluba manjinskih akcionara privrednog društva Solana „Bajo Sekulić“ AD Ulcinj od 2002. do 2010. godine i da je odlično upoznat sa načinom privatizacije Solane. U periodu od 2007. do 2013. godine vršene su četiri dokapitalizacije kompanije u vrijednosti od 4,5 miliona eura. Većinski vlasnik je investirao u firmu u tom periodu 3 miliona eura, kupljena je potrebna oprema i Solana je krenula sa proizvodnjom, ali je to sve naprasno zaustavljeno, zaključio je Mitrović.

Dragiša Rosandić, bivši radnik Solane „Bajo Sekulić“ AD Ulcinj, je naglasio da se primarno mora riješiti problem naplate potraživanja zaposlenih u Solani. Rosandić je podsjetio na procjenu imovine Solane u postupku privatizacije privrednog društva. Procjena imovine izvršena je početkom '90-ih godina, od strane eksperstke grupe Ekonomskog fakulteta, kojom je predsjedavao dr Božo Mihailović. Procjena je obuhvatala zemljište, građevinske objekte, radnu opremu, instalacije i infraksturu objekta. Zemljište koje je procijenjeno je tehnološko zemljište, tj. zemljište koje je namjenski određeno za proizvodnju soli. Ukupna procijenjena vrijednost iznosila je oko 110 miliona njemačkih maraka, a samo zemljište je procijenjeno na oko 60 miliona maraka i upotrijebljena je tokom Masovne vaučerske privatizacije, dok je procijenjenja vrijednost zemljišta u drugoj privatizaciji, koja je sprovedena nakon stečajnog postupka, iznosila oko 24 miliona eura.

Zdenka Popović, članica Komisije, zatražila je pojašnjenje od Dragiše Rosandića, bivšeg radnika Solane „Bajo Sekulić“ AD Ulcinj, ko je izvršio procjenu kapitala 2005. godine, tokom druge privatizacije i kako je konstatovano umanjenje vrijednosti zemljišta.

Dragiša Rosandić, bivši radnik Solane „Bajo Sekulić“ AD Ulcinj, je u odgovoru članici Komisije Zdenki Popović, pojasnio da je procjenu zemljišta i kapitala u cjelini izvršila Komisija koju su oformili predstavnici Privrednog suda Crne Gore, a ovlašćeni procijenitelj Komisije je bio Dragan Nišavić.

Predsjednik Komisije je obavijestio da bi bilo svrsishodno da ukratko saopšti analizu privatizacije, koju je pripremio stručni konsultant Komisije za praćenje i kontrolu postupka privatizacije, kao i da podsjeti na istorijat privrednog društva Solana „Bajo Sekulić“ AD Ulcinj.

Solana „Bajo Sekulić“ AD Ulcinj je jedno od najznačajnijih, najkompleksnijih i, može se kazati, najskupljih pitanja, čije se rješavanje očekuje u narednom periodu. U vremenskom periodu od 2001. do 2021. godine Solana je prošla kroz:

- masovnu vaučersku privatizaciju (MVP),
- nerentabilan proces proizvodnje soli kao osnovne i jedine djelatnosti, o čemu svjedoče ostvareni gubici u poslovanju,
- uvođenje programiranog stečaja,
- različito tumačenje sprovedenog postupka dokapitalizacije i krajnjeg cilja tog postupka (da li iz sopstvenih izvora većinskog vlasnika ili kreditiranjem kod komercijalnih banaka),
- uvođenje klasičnog stečaja,
- višestruke pokušaje prodaje imovine od strane stečajne uprave koji su se, ponovo, različito tumačili kroz postojanje ili nepostojanje pravnog osnova da se to radi,
- zakup od strane JP „Nacionalni parkovi Crne Gore“ u cilju pokušaja očuvanja prirodne sredine i
- proglašenje područja Solane parkom prirode.

U čitavom navedenom periodu nije riješeno pitanje vlasništva, tj. da li vlasnici, odnosno kasnije potencijalni kupci stečajne mase, imaju pravo svojine ili pravo korišćenja zemljišta koje vrijedi više stotina miliona eura po realnim tržišnim cijenama. Vlada Crne Gore, odnosno Savjet za privatizaciju i kapitalne projekte, je nakon 10 godina proglasio zemljište državnom svojinom, sa pravom korišćenja, odgovarajući po zahtjevu Solane „Bajo Sekulić“ AD Ulcinj u stečaju od 2. novembra 2011. godine. Ta odluka je izazvala mnogobrojne reakcije, posebno akcionara. Solana „Bajo Sekulić“ AD Ulcinj se nalazi na krajnjem jugu Crne Gore. Prostire se na oko 15 kvadratnih kilometara, odnosno 1500 hektara. Izgrađena je u regionu sa najvećim brojem vedrih dana, najvećom insolacijom na Jadranu (2567 sunčanih sati) i najvećim brojem tropskih dana na prostorima bivše

Jugoslavije. Predstavljala je idealno mjesto za proizvodnju soli zasnovanu na postupku evaporacije. Solana je najznačajnije zimovalište, odmaralište pri seobi i gnijezdilište ptica na istočnoj obali Jadrana. Brojno stanje ptica koje koriste stanište Solane prelazi 1% ukupne svjetske populacije ptica. Do sada je registrovano oko 250 vrsta ptica što predstavlja 50% ukupnog broja vrsta ptica u Evropi (7 vrsta globalno ugroženih i 69 rijetkih vrsta), kao i 114 biljnih vrsta. Solana je prepoznata i kao dio mreže „Emerald“. Za zemlje u procesu pridruživanja Evropskoj uniji uspostavljen je program „Emerald“ tj. mreža zaštićenih područja odnosno područja od posebne važnosti za zaštitu prirode. Sa druge strane „Emerald“ mreža predstavlja pripremu i doprinos implementaciji programa „NATURA 2000“, koja je u stvari ekološka mreža Evropske unije za očuvanje ugroženih vrsta i tipova staništa. Pravni osnov za uspostavljanje „Emerald“ mreže su Rezolucije 4 i 6 koje je usvojio Stalni odbor Bernske konvencije. Solana ima idealne uslove za razvoj marikulture (uzgoj školjki, rakova, riba i algi). Takođe, potrebno je naglasiti i velike zalihe ljekovitog blata, koje se koriste za liječenje različitih kožnih bolesti i bolesti zglobova. Ekološki aspekt područja Solane u ovom trenutku je u fokusu država Evropske unije, prvenstveno Njemačke, kao bitan dio poglavlja o ekologiji u pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji.

Solana je privatizovana kroz postupak masovne vaučerske privatizacije (MVP) 2001 godine. Vlasnici Solane su bili: Fond za razvoj (53,74%), Fond PIO (26,87%), Zavod za zapošljavanje (8,96%) i radnici (besplatne akcije - 2,50%; povlašćene akcije - 7,93%). Bilo je predviđeno da se vlasništvo Fonda za razvoj podijeli kroz postupak masovne vaučerske privatizacije (MVP), a ostatak kapitala kroz berzansku kupoprodaju akcija, realizovanu krajem 2004. godine.

Solana je organizovana kao akcionarsko društvo koje broji 1.813 akcionara. Osnovna djelatnost je proizvodnja i prodaja morske soli za ljudsku, ali i druge namjene (stočna hrana, mirišljave soli, soli za kupanje). Programirani stečaj je uveden 2005. na period od 5 godina, dok je drugi, klasični stečaj uveden 2011. godine. Programiranim stečajem većinski vlasnik je pokušao da revitalizuje postupak proizvodnje soli u predviđenom periodu od 5 godina. Neuspjehom programiranog stečaja uveden je klasičan stečaj.

Imovinu Solane čine: nepokretna imovina (zemljište - 19.858 m² uređeno zemljište u administrativnom krugu i 14.124.819 m² pod bazenima, infrastrukturni i građevinski objekti) i objekti (skladište sirove soli - 5.175 m², poslovna zgrada, oprema - proizvodna, transportna i kancelarijska, četiri pumpe za upravljanje vodotokovima, samohodni i stabilni transporter, viljuškari, traktori, kranske staze, utovarivači, postrojenje za mljevenje soli, pakericu soli i vozni park.

Pokazatelji finansijskog poslovanja u svim periodima govore o značajnim gubicima, koji su doveli do toga da je ostvarivano nerentabilno poslovanje, čak i u godinama kada je proizvodnja bila blizu instaliranih kapaciteta. U Planu reorganizacije postavljena su dva pitanja: da li je so jedina budućnost Solane i da li je potrebno i neophodno razvijanje dopunskih djelatnosti, sa akcentom na razvoj turizma - rekreativnog, zdravstvenog, ekološkog i ornitološkog.

Privredni sud je naručio Izvještaj o procjeni vrijednosti stečajne mase stečajnog dužnika 22. oktobra 2018. godine. U Izvještaju je istaknuto da su objekti i administrativno proizvodni prostor vrijedni 5.019.450 eura, zemljište van administrativno proizvodnog prostora 157.513.372 eura i postrojenja, oprema, inventar, zalihe soli i vozni park 837.720 eura, što je ukupno iznosilo 163.370.542 eura. Kao što se iz Izvještaja jasno vidi, preko 95% vrijednosti stečajne mase je zemljište van administrativno proizvodnog prostora.

U Studiji Nvo „Mreža za afirmaciju nevladinog sektora (MANS)“ iz 2015. godine, ukazuje se na to da je Stečajna uprava u dogovoru sa većinskim vlasnicima ulcinjske Solane, od uvođenja stečaja uspjela da višestruko poveća gubitak kompanije od 270.000 eura kada je uveden stečaj, do blizu osam miliona eura, koliko je gubitak iznosio na kraju 2013. godine.

Kompanija je istovremeno nezakonito zaduživana uz prećutnu saglasnost Države čija se imovina koristila kao pokriće za kredite, koje su vlasnici Solane uzimali kod Prve banke i CKB banke. Niti jedna od nadležnih državnih institucija do sada nije preduzela bilo kakve mjere u cilju zaustavljanja daljeg propadanja fabrike, niti kako bi se zaustavio unaprijed smišljeni scenario betoniranja vrijednih ulcinjskih solila. Nakon što je Eurofond 2005. godine, kupio dionice Solane, kupivši početni paket akcija za nešto oko 800.000 eura, otpočeo je proces sistematskog uništavanja preduzeća kroz štetne poslovne poteze i zaduživanje kreditima. Od 2005. do 2009. godine je izvršeno nekoliko emisija akcija kompanije nakon kojih je udio Eurofonda povećan na 75% akcija. Svaka od tih emisija akcija je opravdavana potrebom da se investira u proces proizvodnje soli, pa je od 2005. do 2009. godine po tom osnovu prihodovano blizu 6 miliona eura. Iako se iz godine u godinu pokazivalo da novac ne ide u investicije već se nenamjenski troši, tadašnji stečajni upravnik je odobrio svaku od pomenutih emisija akcija, svjesno radeći na štetu kompanije. Stečajni upravnik je bio upoznat i sa činjenicom da su novi vlasnici u kontinuitetu uzimali kredite od poslovnih banaka, dodatno opterećujući poslovanje kompanije. Kao zalog za kredite koje su uzimali kod Prve Banke i CKB banke, novi vlasnici su pod hipoteku stavili gotovo kompletnu imovinu ulcinjskog preduzeća, uključujući i zemljište nad kojim nemaju pravo vlasništva, već samo pravo korišćenja radi eksploatacije soli. I pored toga, što su novac od emisije akcija i krediti nenamjenski trošili, stečajni upravnik nije preduzeo niti jednu pravnu radnju kako bi obezbijedio održivo

poslovanje preduzeća. O tome svjedoče i podaci iz finansijskih izvještaja Solane koje je Istraživački centar MANS-a analizirao. Naime, i pored značajnih sredstava koja su se slila u kompaniju po osnovu uzetih kredita i dokapitalizacije, finansijski izvještaji za period od 2005. do 2013. godine pokazuju da investicija u proizvodnju gotovo da nije bilo. Sa druge strane, nepokriveni gubitak Solane se kontinuirano povećavao, pa se od 270.000 eura koliko je iznosio 2005. godine, uvećavao do 7,9 miliona eura, koliko je iznosio prema finansijskom izvještaju za 2013. godinu. Posebno je zabrinjavajuće što se gotovo kompletno kreditno zaduženje Solane zasniva na hipotekama na bazenima soli nad kojima Eurofond nikada nije imao pravo vlasništva, već samo korišćenja radi organizacije procesa proizvodnje soli. Tako su na preko 13 miliona kvadratnih metara zemljišta koje je u državnom vlasništvu uknjižene hipoteke za nekoliko kredita koje su vlasnici Solane uzeli od Prve Banke i CKB banke. Proces upisa hipoteke na nekretnini je proces koji se u Upravi za nekretnine realizuje na osnovu dokaza o svojini nad nekretninom koja se daje u zalogu i ugovora o hipoteci, pa se postavlja pitanje na koji način su stečajna uprava i Eurofond obezbijedili podizanje kredita i uknjižbu hipoteka na imovini koja nije u njihovom vlasništvu. Stečajna uprava i dalje nudi državnu imovinu na prodaju i pored činjenica da preduzeće ima samo pravo korišćenja, a ne pravo svojine nad zemljištem ulcinjskih solila. Stečajna uprava u kontinuitetu od 2012. godine oglašava njenu prodaju, potpuno neometano od strane bilo kog nadležnog državnog organa. Prvi oglas za prodaju je objavljen u januaru 2012. godine kada je imovina Solane nuđena po početnoj cijeni od oko 257 miliona eura. Nakon toga, imovina ove kompanije je bezuspješno prodavana još trinaest puta, a svakim novim tenderom cijena je umanjivana. Posljednji oglas na koji se ponovo niko nije javio, objavljen je u oktobru 2015. godine, kada je Solana nuđena za 149 miliona eura. Sudbina ulcinjskih solila i dalje neizvjesna. Davanje u zakup ulcinjskih solila javnom preduzeću JP „Nacionalni parkovi Crne Gore“ je tek polovično rješenje koje je vremenski ograničeno i uslijedilo je nakon pritiska domaće i međunarodne javnosti na Vladu da konačno nešto preduzme po pitanju zaštite vrijednih ulcinjskih solila. Za sada nema precizne informacije o tome šta će se desiti nakon što istekne ugovor sa JP „Nacionalni parkovi Crne Gore“. Konačno rješenje zaštite ovog područja će zahtijevati da se Vlada odredi prema inicijativama za stavljanje područja pod posebni režim zaštite i proglašenje za spomenik prirode, zaključuje se u izvještaju MANS-a, konstatovao je predsjednik Komisije.

Preduzeće Solana „Bajo Sekulić“ AD Ulcinj nesporno ima veoma vrijednu imovinu, koja se ogleda prvenstveno kroz zemljište na kome se nalazi. U sagledavanju mogućnosti za valorizaciju tog prostora, ogroman značaj ima i ekološki karakter, koji se mora pažljivo analizirati. Odlukom Vlade Crne Gore, odnosno Savjeta za privatizaciju i kapitalne projekte, to zemljište je vraćeno Državi, sa čime se ne slažu akcionari preduzeća,

koji ističu da su oni vlasnici zemljišta, što će se najvjerojatnije riješavati u budućem periodu. Pitanje koje se postavlja i nakon svakog mogućeg ishoda, vjerovatnog i sudskog spora, jeste budućnost Solane i potreba za dodatnom valorizacijom područja na kome se nalazi, a koje je izuzetno značajno za: razvoj turizma u različitim vidovima i oblicima, ekologiju, u skladu sa potpisanim ugovorima sa Evropskom unijom, njenim institucijama, kao i proglašenjem domaćih odluka (o zaštićenom parku prirode i slično) i ostalih komplementarnih djelatnosti (poljoprivrede, marikulture i naravno osnovne djelatnosti - proizvodnje soli). U skladu sa informacijama iz medija, može se očekivati da govore o tome da će JP „Nacionalni parkovi Crne Gore“ produžiti zakup Solane, najmanje do februara 2022.godine. Vlada je još u julu 2021. godine odredila da Ministarstvo ekonomskog razvoja, Ministarstvo finansija i socijalnog staranja, Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma i Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, u roku od 60 dana pripreme i dostave predlog za valorizaciju zemljišta Solane. Sve to bi trebalo da dovede do osnivanja privrednog društva koje će upravljati Parkom prirode „Ulcinjska Solana“, a koja proističe iz Odluke o proglašenju Parka prirode „Ulcinjska Solana“, zaključeno je u izvještaju strčnog konsultanta Komisije, koje je pročitao predsjednik Komisije.

Vladan Gačević, predsjednik Udruženja manjinskih akcionara Solane „Bajo Skeulić“ AD Ulcinj, ocijenio je da je Savjet za privatizaciju i kapitalne projekte, odlukom da proglasi zemljište državnom svojinom oštetio akcionare društva i podsjetio na sami proces Masovne vaučerske privatizacije, kada su postali vlasnici akcionarskog društva. Univerzitet Crne Gore je 1994. godine kreirao stručno mišljenje na Izvještaj o procjeni državne kompanije Solane „Bajo Sekulić“ Ulcinj, koji je uradila Agencija za prestrukturiranje privrede i strana ulaganja. Elaborat Ekonomskog fakulteta iz 2001. godine, jasno ukazuje na to šta je imovina Solane, jer je u akcijama Solane uključeno i zemljište kompanije. Napravljena je procjena i formirana je nominalna cijena akcije, gdje je zemljište od 1300 hektara uključeno u privatizaciju. Akcionarsko društvo Solane ukupno broji oko 20. 000 akcionara, direktnih i indirektnih. Indirektni ili posredni akcionari su akcionari koji učestvuju u vlasništvu preko privatizacionih fondova („Eurofond“ i „Trend“), a direktni akcionari učestvuju u vlasništvu sa 20 % akcija. Nakon Masovne vaučerske privatizacije, u čitavoj raspodjeli akcija, privatizacioni fond „Eurofond“ je postao većinski vlasnik i samim tim Solana je privatizovana. Predstavnici „Eurofond“-a su 2011. godine podnijeli zahtjev Vladi Crne Gore da se primijeni član 419 i član 420 Zakona o svojinsko-pravnim odnosima, kako bi se pravo korišćenja zemljišta prevelo u pravo svojine. Savjet za privatizaciju i kapitalne projekte je 10 godina odlagao donošenje odluke, čime je napravljena velika šteta kompaniji. Tri formirane komisije su donijele pozitivno mišljenje o pretvaranju prava korišćenja u pravo svojine, što je i

konstatovao Privredni sud, ali je Savjet za privatizaciju i kapitalne projekte donio odluku da je zemljište Solane državno vlasništvo, što predstavlja prvi korak ka rješavanju problema, ali sa tom odlukom manjinski akcionari nijesu saglasni, kao što nije saglasna ni stečajna uprava Solane, koja je tužila Savjet za privatizaciju i kapitalne projekte u cilju poništenja Odluke. Odlukom su oštećeni radnici, sa potraživanjima u vrijednosti od 2 miliona eura, povjerioci koji su poslovali sa Solanom sa potraživanjima u vrijednosti od 13 miliona eura i akcionari koji ostaju bez imovine. Ukoliko se ne promijeni Odluka najvjerovatnije će doći do sudskog spora, jer bi to značilo da je Država izdala akcije bez pokrića, što predstavlja krivično djelo, zaključio je Gačević.

Ivana Đurović, državna sekretarka za turizam u Ministarstvu ekonomskog razvoja, podsjetila je da JP „Nacionalni parkovi Crne Gore“ trenutno upravljaju Solanom, što je nadležnost Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma i da je pitanje Solane tema poglavlja 27. Životna sredina i klimatske promjene, u procesu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji. Turistička valorizacija u smislu smještajnih kapaciteta na prostoru Solane nije moguća, a u skladu sa planskim dokumentima moguće je razvijati samo ograničeni turizam u svrhu posmatranja ptica i ostali primjereni, komplementarni turizam, odnosno turistički i istraživački sadržaj. Ukoliko bude pokrenuta inicijativa o proizvodnji soli, Ministarstvo ekonomskog razvoja će uzeti učešće u procesu, zaključila je Đurović.

Aleksandar Perović, izvršni direktor Ekološkog pokreta „OZON“, ocijenio je da je nejasno zašto je Solana „Bajo Sekulić“ Ulcinj uopšte privatizovana, kada se jasno vidi njen državni značaj. Nejasno je i zašto niko, ni nakon pet godina od kada je u Solani pokrenut stečajni postupak, nije odgovorio na predlog Ekološkog pokreta „OZON“ da najveći trošak Solane, a to je napajanje pumpi za proizvodnju električne energije za proizvodnju, pretvori u ekonomsku održivost. Država još uvijek plaća oko milion eura na godišnjem nivou, da bi se takav sistem održao, što sve ide u stečajnu masu. Nacionalno brendiranje Crne Gore, kao ekološke države, predstavlja razvojnu viziju za koju je ulcinjska Solana ključan faktor. Još 2019. godine Skupština opštine Ulcinj je, uz saglasnost tadašnjeg Ministarstva održivog razvoja i turizma i Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja, usvojila Odluku o proglašenju Parka prirode „Ulcinjska Solana“, čime je preuzela obaveznu da u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode formira organe upravljanja, koji bi obezbijedili finansijsku održivost. Povodom usvajanje Odluke o proglašenju Parka prirode „Ulcinjska Solana“ napravljena je stručna analiza koja nudi različite opcije kako bi to novo preduzeće moglo finansijski poslovati. Jedan od predloga, koji se izdvaja, jeste simbioza proizvodnje soli i ekološkog turizma, uz mjere očuvanja prirode, konstatovao je Perović.

Jana Iković, predstavnica „Centra za proučavanje i zaštitu ptica Crne Gore“, istakla je da je problem Parka prirode „Ulcinjska Solana“ isti kao i kod drugih zaštićenih područja, a to je upravljanje. Analiza, koju su radili predstavnici „Centra za proučavanje i zaštitu ptica Crne Gore“, jasno ukazuje da je zemljište Solane bilo pod koncesijom, koje je Vlada, u skladu sa Ugovorom o koncesiji, dala kompaniji na korišćenje, što znači da zemljište nije vlasništvo preduzeća. Zaključci Vlade, tokom usvajanja Odluke o proglašenju Parka prirode „Ulcinjska Solana“, podudaraju se sa tim stavom, jer plaćena tržišna vrijednost nije ni približno jednaka sa određenom nominalnom vrijednošću, jer je društveni kapital RO/DP Solana „Bajo Sekulić“ procijenjen u vrijednosti od oko 2 miliona eura, tj. hartije od vrijednosti su prometovane u iznosu od 2 miliona eura, dok se tržišna vrijednost nepokretnosti procijenila u iznosu od 157 miliona eura. Iković je istakla da je saglasna sa stavom da bi najbolje rješenje bilo sinergija proizvodnje soli i turističke valorizacije kroz posmatranje ptica, kao jedne od trenutno najbrže rastućih oblasti turizma, a za šta Solana ima veliki potencijal. Skupština opštine Ulcinj je donijela ispravnu odluku kada je u pitanju proglašenje Parka prirode „Ulcinjska Solana“, ali je samim tim prisvojila obavezu da do 24. avgusta 2020. godine formira privredno društvo sa svim nastupajućim obavezama, što nije urađeno i nije nadgledano od strane Vlade i drugih nadležnih organa, zaključila je predstavnica „Centra za proučavanje i zaštitu ptica Crne Gore“.

Vladimir Joković, član Komisije, ocijenio je da je privatizacija Solana „Bajo Sekulić“ AD Ulcinj jedna od mnogih, sa istim scenarijom, u kojoj su učestvovali ljudi koji dobro poznaju i umiju da manipulišu berzanskim sistemom i bliski su prethodnoj vlasti. Član Komisije Joković se zapitao i da li imaju svrhu održavanja sjednica Komisije, ukoliko drugi organi ne postupaju u skladu sa svojim nadležnostima i istakao da su neophodni konkretni rezultati rada Komisije. Ukoliko se vidi razlika u procijenjenoj vrijednosti zemljišta od 33 miliona eura, i prodajne cijene od 257 miliona eura, jasno je da neko nije radio u skladu sa zakonom. Većinski vlasnik nije kupio dionice da bi proizvodio so, već da proda jedan dio zemljišta, a drugi iskoristi za turističke građevinske objekte i zbog toga je u Solani sproveden stečajni postupak. Ukoliko je realna vrijednost zemljišta 257 miliona eura, opština Ulcinj je trebalo u prethodnih 10 godina da naplati porez na nepokretnost, što bi nakon 10 godina iznosilo 25,7 miliona eura. Odnos menadžmenta Solane prema toj kompaniji najbolje se vidi u prodaji pakerica, mašina za pakovanje, koje su prodate po minimalnim cijenama, zaključio je član Komisije Joković.

Genci Nimanbegu, član Komisije, podsjetio je da je prisutnost predstavnika Savjeta za privatizaciju i kapitalne projekte i stečajne uprave Solane „Bajo Sekulić“ AD Ulcinj neophodna u nastavku 11. sjednice Komisije. Član Komisije Genci Nimanbegu je podsjetio da već 12 godina prati slučaj Solane i konstatovao je da je većinski vlasnik akcija

htio sa 800.000 eura da bude većinski vlasnik 15 miliona kvadrata zemljišta, što nije legalno, pošteno i normalno. Član Komisije Nimanbegu je istakao da je saglasan sa konstatacijom Jane Iković, predstavnice „Centra za proučavanje i zaštitu ptica Crne Gore“, da je zemljište Solane bilo pod koncesijom, koje je Vlada, u skladu sa Ugovorom o koncesiji, dala kompaniji na korišćenje, što znači da zemljište nije bilo vlasništvo preduzeća, već Države. Predstavnicima investicionog fonda „Eurofond“ takođe bi trebalo da prisustvuju sjednici Komisije, jer su sa svojom politikom vođenja kompanije doveli do stečaja i do moguće prodaje kompanije, sa prvobitnom cijenom od 275 miliona eura. Poslanik Nimanbegu je podsjetio da se i ranije zalagao za interese Solane, kao što je bilo i 2012. godine kada je na sjednici Skupštine intervenisao proceduralno i zatražio da se glasanje izvede prozivkom poslanika i tada su usvojene izmjene Prostornog plana i time promijenjena odluka da se industrijska i vojna područja mogu pretvoriti u turistička. Predstavnicima opštine Ulcinj su se zalagali i tada, a i danas, da se osigura proizvodnja soli u Solani, da se Solana proglasi kao zaštićeno područje u skladu sa Ramsarskom konvencijom o zaštiti močvarnih područja od međunarodnog značaja, što je i urađeno Odlukom Skupštine opštine Ulcinj 2019. godine, kada je proglašen Park prirode „Ulcinjaska Solana“. Član Komisije Nimanbegu je takođe izrazio da nema opravdanja zašto Skupština opštine Ulcinj još uvijek nije formirala privredno društvo sa svim nastupajućim obavezama i dodao je da je još teže od neplaćenog poreza, o kojem je govorio član Komisije Joković, to što su ljudi iz Ulcinja ostali bez posla. Nimanbegu je ocijenio da je situacija oko Solane komplikovana i da će možda biti potrebno usvojiti izmjene i dopune određenih zakona, kako bi se obeštetili radnici, koji su ostali bez svojih potraživanja.

Predsjednik Komisije je podsjetio da su članovi Komisije u 27. sazivu Skupštine dominantno orijentisani na prava bivših i sadašnjih radnika koji su izgubili prava tokom određenih privatizacija privrednih društava u Crnoj Gori.

Zdenka Popović, članica Komisije, istakla je da je privatizacija Solane najeklatantniji primjer kako se vršila privatizacija u cijeloj Crnoj Gori, u kojoj su se privredna društva kupovala za minimalan iznos, kasnije bivala obezvrijeđena, uvođena u stečaj, radnici ostavljani na ulicu, sa namjerom da se naknadno proda vrijedno zemljište. Solana je najočigledniji primjer kako se bez imalo truda i ulaganja u kupljenu kompaniju špekulativnim poslovima dolazilo do enormnog bogatstva. Članica Komisije Popović je podsjetila da je 2005. godine većinski vlasnik Solane postao privatizacioni fond „Eurofond“, u kojem je jedan od vlasnika biznismen Veselin Barović, a indikativno je što je baš 2005. godine ponovo vršena procjena vrijednosti kapitala kompanije Solana „Bajo Sekulić“ AD Ulcinj, kojom je smanjena vrijednost kapitala za iznos od 22,6 miliona eura. Privatizacioni fond „Eurofond“ je 2008. godine postao vlasnik 75% akcijskog kapitala

Solane, a ostaje nejasno kako je stečajna uprava u više navrata odobravalala dokapitalizaciju društva, iako je bilo jasno da se ne poštuje Plan reorganizacije kompanije. Radnici preduzeća su javno iznosili informacije da većinski vlasnik imovinu Solane daje kao hipoteku za podizanje kredita u „Prvoj“ i „CKB“ banci, iako je i tada bilo jasno da nema pravo vlasništva nad zemljištem Solane, već pravo korišćenja. Poslanica Popović je takođe, podsjetivši na riječi člana Komisije Nimanbegua, ukazala na to da nije nimalo slučajno 2008. godine usvojena promjena Prostornog plana, da se izvrši prenamjena, kojom se moglo prevesti industrijsko ili poljoprivredno zemljište u gradsko građevinsko zemljište. Zahvaljući poslanicima iz Socijaldemokratske partije i poslaniku Genciju Nimanbeguu, usvojene su izmjene i dopune DUP-a 2012. godine kojima se ponovo vrši prenamjena iz gradsko građevinskog u poljoprivredno zemljište. Može se jasno uvidjeti zašto se čekalo 10 godina da se odgovori na zahtjev akcionara, jer su u zabludu dovedeni i radnici i manjinski akcionari, kao i opština Ulcinj, jer Savjet za privatizaciju nije donio odluku niti je ogovorio od 2013. godine da li je „Eurofond“ platio tržišnu vrijednost Solane, što je jedan od glavnih razloga zašto Privredni sud nije mogao da donese odluku u čijem je vlasništvu zemljište Solane, jer su znali da nije plaćena tržišna vrijednost kompanije. Gospodin Barović je platio 800.000 eura kroz MVP, kroz staru deviznu štednju i razne druge špekulativne poslove. Kada se posmatraju bilans stanja i bilans uspjeha, od 2005. godine kada je nepokriveni gubitak iznosio 270.000 eura do 2013. godine, kada je nepokriveni gubitak dostigao vrijednost od 7,9 miliona eura, može se zaključiti da ono što je prihodovano nije ulagano naknadno u Solanu i da se podizani krediti nijesu ulagali u revitalizaciju kompanije i obnavljanje proizvodnje. Potpuno je jasno da se većinski vlasnik nije vodio poslovnom logikom i vizijom da treba da radi Solana, već je njegov interes bio da se uništi Solana, i da se zahvaljuću odluci Skupštine da zemljište bude gradsko građevinsko da drastično podigne vrijednost imovine, da bi nakon određenih godina sve to pokušao da proda. Sve je urađeno da bi se planski uništila Solana, ali postoji šansa da se turistički valorizuje Solana, kao zaštićeno područje sa 241 vrstom ptica. Odluka Savjeta za privatizaciju i kapitalne projekte da je zemljište Solane državno vlasništvo predstavlja prvi korak ka rješavanju problema, jer sada zainteresovani investitor može da pokrene proces proizvodnje soli, od koje zavisi i ekosistem Solane. Crna Gora nema potrebu da uvozi so, ni kuhinjsku ni industrijsku, sa svim prirodnim bogastvima koja ima. Mišljenja je da je neophodno da u nastavku sjednice prisustvuju predstavnici stečajne uprave Solane i predstavnici Savjeta za privatizaciju i kapitalne projekte, kako bi članovi Komisije dobili odgovore na brojna pitanja, od kojih se izdvajaju: pitanje odobrenja dokapitalizacije privrednog društva i emisije obveznica i pored činjenice da se nije sprovodio Plan reorganizacije društva; pitanje podginitih kredita u „Prvoj“ i „CKB“ banci i u šta je konkretno uložen novac i

pitanje neplaćenih poreza na nepokrenost, izgubljena dobit po osnovu neplaćenih poreza na dohodak fizičkih lica opštini Ulcinj. Potrebno je saznati planove Savjeta za privatizaciju i kapitalne projekte, kako će obešteti radnike i manjinske akcionare, koji su dovedeni u zabludu, i koje će sankcije snositi većinski vlasnik Solane, zaključila je članica Komisije Popović.

Vladan Gačević, predsjednik Udruženja manjinskih akcionara Solane „Bajo Sekulić“ AD Ulcinj, istakao je da je činjenica da je Solana privatizovana, jer je prodat akcijski kapital putem Masovne vaučerske privatizacije. Evidentno je da kapital Solane nije plaćen u vrijednosti od 800.000 eura, jer izvodi iz berze i Centralne depozitarne agencije dokazuju da je prometovano više od 32 miliona eura akcijama Solane. Ustavni sud je poništio Odluku o izmjenama i dopunama Prostonog plana, koju je Skupština usvojila 2012. godine. Dokaz da je zemljište ušlo u akcijski kapital Solane jesu i elaborat Ekonomskog fakulteta i procjena zemljišta Solane. Berza određuje tržišnu vrijednost dobara i razlikuje se od procijenjene nominalne vrijednosti. Koncesija nad Solanom ne postoji već pravo korišćenja na neodređeno. JP „Nacionalni parkovi Crne Gore“ koriste Solanu na osnovu Ugovora, prema kojem stečajnoj upravi Solane mjesečno plaćaju 2500 eura, što je izuzetno niska cijena za korišćenje tog prostora. Da bi određeni investitor odlučio da investira u Solanu, neophodno je u potpunosti riješiti pitanje vlasništva nad Solanom, zaključio je Gačević.

Dr Petar Ivanović, član Komisije, intervenisao je proceduralno i zatražio da svi članovi Komisije, u budućem periodu, prije početka sjednice, dobiju materijal kojim raspolaže predsjednik Komisije kako bi na isti način mogli da se pripreme za sjednicu Komisije.

Dr Petar Ivanović, član Komisije, istakao je da su svjedoci da se još jedanput rasprava vodi više na bazi perepcije, a mnogo manje na bazi činjenica. Shodno tome je pojasnio da se u Crnoj Gori nije desila privatizacija državnog kapitala, već je izvršena transformacija društvenog kapitala. Upravo zato što je u pitanju društveni kapital, vršene su procjene vrijednosti društvene imovine u onim preduzećima za koje je postignut dvotrećinski, društveni koncenzus o tome da treba započeti proces privatizacije i koje će se firme pojaviti u tom procesu. U tom procesu nijesu učestvovali investitori, ali zato jesu zaposleni preko predstavnika sindikata. Transparentno i javno je formirana lista svih privrednih društava koja su uključena u proces Masovne vaučerske privatizacije. Ukoliko se pogledaju izvještaji iz tog vremena, domaćih i inostranih medija, može se uvidjeti da je proces Masovne vaučerske privatizacije ocijenjen vrlo pozitivnim, sa informacijama o tome koliko je proces obuhvatio građana i kako su zaštićena prava građana, posebno imovinska prava. Bilo je pokušaja i tada da se obesmisli ukupan proces privatizacije, ali svako je odlučivao kako je procjenjivao da je u njegovom, pojedinačnom, najboljem

interesu. Kroz proces Masovne vaučerske privatizacije bilo je sigurno građana koji su direktno svoje vaučere zamijenili za akcije, kao što je slučaj i sa akcionarima Solane „Bajo Sekulić“ AD Ulcinj, ali i građana koji su smatrali da nemaju dovoljno stručnog znanja i oprijedijelili se da svoje vaučere daju privatizacionim investicionim fondovima. Postojala je konkurencija među privatizaciono investicionim fondovima, nije postojao monopol određenog investicionog fonda i samim tim je interes investicionih fondova bio da privuku što veći broj građana, odnosno da prikupe što više vaučera, kako bi na berzi, u odnosu ponude i potražnje, došli do vlasništva privrednih subjekata, koji su ih zanimali. Podsjetio je da je čitav proces izvršen u skladu sa Zakonom o masovnoj vaučerskoj privatizaciji privrede. Istakao je da kupoprodajna cijena za Solanu nije bila 800.000 eura, već da je tim iznosom kupljeno 13% preduzeća, tokom Masovne vaučerske privatizacije. Akcije koje su pripadale Zavodu za zapošljavanje (8,96%), su prodane u jednom danu po cijeni od približno 16 eura po akciji, dok je u tom periodu tržišna cijena akcija Solane na berzi iznosila 3 eura. Kada se sve sabere akcije Solane su na berzi prometovane u vrijednosti višoj od 30 miliona eura. Istakao je da Crna Gora nema berzu, kao ni Centralnu depozitarnu agenciju ni Komisiju za hartije od vrijednosti koje imaju stogodišnju tradiciju, već da su to bile nove institucije koje su formirane u skladu sa onim vrijednostima i pravilima koje su vidjeli kod evropskih zemalja sa sličnim institucijama. Osvrnuo se na iskazane stavove i istakao da u posjedovnom listu kompanije postoji zabilježba iz stečaja, ali ne i zabilježba banaka o navodnim kreditima. Agencija za prestrukturiranje i strana ulaganja je morala da da svoje mišljenje na svaki elaborat o procijeni vrijednosti, što ne znači da je svaki elaborat u potpunosti prihvaćen, već je postojala državna institucija koja je taj elaborat prihvatila ili ga nije prihvatila. Ne može se reći da je Ekonomski fakultet uradio nešto što je bio interes privatnih investitora, zaključivši da nije to tako funkcionisalo. Osvrnuo se na Odluku Savjeta za privatizaciju i kapitalne projekte, ističući da ista može biti sprovedena samo uz određeno obeštećenje povjeriocima, akcionarima, radnicima i opštini Ulcinj, jer nije u pitanju državna imovina koja je privatizovana, pa Vlada želi da je vrati u državno vlasništvo, već je u pitanju društvena imovina koja je ušla u proces Masovne vaučerske privatizacije i koja je u tom procesu privatizovana u vrijednosti od 13%, a da su se sve ostale transakcije dešavale na berzi i sada se to želi „podržaviti“. Nije jasno kako će se Država upisati kao vlasnik, posebno sada kada je u toku stečajni postupak u kome su identifikovane obaveze prema zaposlenima i povjeriocima, akcionarima, Opštini i prema Državi. Mišljenja je da je uloga Države da kreira što bolji prostorni plan, koji bi trebao da se usvoji kroz društveni koncenzus, te da to nije posao i problem investitora, i ko god da je vlasnik tog prostora on mora da radi u skladu sa onim što u tim dokumentima piše. Da bi proizvodili so, a ne uvozili, moramo imati konkurentan proizvod, koji se proizvodi po nižoj cijeni od one

cijene po kojoj se proizvodi na drugim mjestima, bez obzira na prirodne ljepote, to su osnovi ekonomije. Područje Solane je najbolje razvijati u skladu sa pravilima struke, bez miješanja pitanja vlasničkih prava, zaključio je član Komisije Ivanović.

Genci Nimanbegu, član Komisije, istakao je da je neko iznosom od 800.000 eura htio da bude vlasnik 15 miliona metara kvadratnih zemljišta, pitajući da li je to legalno i pošteno. Kazao je da su stečajni upravnici davali na prodaju imovinu Solane za 275 miliona eura, tvrdeći da investitori nisu mogli doći do stotina miliona eura sa 800.000 eura investicija.

Kazao je da je putem obveznica stare devizne štednje, kupljeno 13% kompanije tokom Masovne vaučerske privatizacije i da je proces privatizacije Solane bio legalističan, ali i dodao da je Država prodala akcije na berzi za samo 5% nominalne vrijednosti akcija. Investicioni fond „Eurofond“ je tokom Masovne vaučerske privatizacije kupio oko 30% vlasništva kompanije, a nakon toga je trgovinom i razmjenom akcija sa drugim fondom na berzi ostvario vlasništvo od preko 50% i samim tim postao većinski vlasnik Solane. „Eurofond“ nije privatizovao preduzeće sa namjerom da nastavi proizvodnju i proizvodi so, što se godinama dokazivalo. U čitavom ovom procesu zapostavljena je sudbina radnika, na koji način da dođu do svojih prava i svojih potraživanja, nadajući se da će im Komisija u tome pomoći. Naglasio je da je bilo neophodno da autentični predstavnik zajednice bude u komisijama i radnim tijelima koji su radili na Prostornom planu, što se nije desilo, kao što nije bilo predstavnika zajednice ni u Savjetu za privatizaciju i kapitalne projekte, što je dovelo do toga da Država jasno podrži namjere investitora, kada je usvajan Prostorni plan 2008. godine, jer je usvojila Odluku kojom se industrijsko zemljište može pretvoriti u turističko što je trebalo da omogući da se gradi na Solani. Bivši gradonačelnik Ulcinja Gzim Hajdinaga je jedini gradonačelnik koji je dozvolio da se Prostorni plan opštine Ulcinj 2009. godine kreira u Vladi Crne Gore, što je rezultiralo građenjem pokretnog mosta, vrijednog 14 miliona eura, u luci „Port Milena“. Istakao je da je u Skupštini Crne Gore bila jedna od prvih velikih odbrana Solane 2012. godine, kada je na njegovu inicijativu prozivkom izglasana Odluka o izmjeni Prostornog plana iz 2008. godine. U Sporazumu od 27. novembra 2016. godine je jasno dogovoreno da se u Solani proizvodi so, da se zaštiti područje u skladu sa međunarodnim konvencijama i da se Prostorni plan između Vlade i opštine Ulcinj usvoji konsenzusom, što je i usvojeno čime je 2019. godine Solana proglašena parkom prirode i time odlučeno da na području Solane nema gradnje. Nije trenutno jasno da li je trenutni većinski vlasnik u stanju da proizvodi so, ali proizvodnja soli je cilj koji se mora postići da bi čitavo područje bilo održivo, zaključio je član Komisije Nimanbegu.

Veselin Mitrović, predstavnik bivših i sadašnjih radnika Solane „Bajo Sekulić“ AD Ulcinj, je podsjetio da područje Solane iznosi 15 miliona metara kvadratnih, skoro

koliko i opština Tivat. Prvobitna namjera većinskog vlasnika nije bila da proizvodi so, već da napravi marinu sa 54 veza i kondo hotelima, da bi naknadno predstavnici većinskog vlasnika promijenili plan i dodali dio o zaštiti biodiverziteta Solane. Većinski vlasnik je 2008. godine, kroz dokapitalizaciju privrednog društva, investirao u firmu oko 3,5 miliona eura, kupljene su nove mašine, pakirnica i ostala oprema i Solana je krenula sa proizvodnjom, sa prosječnom zaradom od 450 eura. Solana je proizvodila industrijsku so i soli za domaćinstva u količini koja je obuhvatala čitavu Crnu Goru, uz dvije trećine robe koja se izvozila u Sjevernu Makedoniju, Kosovo, Srbiju i Bosnu i Hercegovinu. Solana „Bajo Sekulić“ AD Ulcinj je proizvodila 83 godine so i sigurno je ekonomski isplativa. Mitrović je naglasio da je tokom druge polovine 2010. godine nestalo 30 hiljada tona soli iz Solane i da to predstavlja krivično djelo, a nadležni državni organi još uvijek nijesu postupili u skladu sa svojim nadležnostima u tom slučaju. Revizorska kuća „Reviko“ je takođe u svom izvještaju ustanovila 20 hiljada soli manje i jedan milion eura više u kasi firme, u odnosu na prijavljene rezultate. Sadašnja dugovanja Solane danas iznose 14 miliona eura, u odnosu na period kad je Solana stupila u stečaj kad je taj iznos bio oko 6 miliona eura, što nije logično s obzirom da Solana ne proizvodi so i nema gubitke, a ostale troškove plaća JP „Nacionalni parkovi Crne Gore“. Solana „Bajo Sekulić“ AD Ulcinj je potpuno održivo, rentabilno, produktivno i ekonomično preduzeće, zaključio je Mitrović.

Vladan Gačević, predsjednik Udruženja manjinskih akcionara, pojasnio je da se održavanje čitavog područja Solane ubraja na račun stečajne mase, što znači da dugovi pripadaju stečajnoj masi, a vlasništvo nad zemljištem ne. Čitavo područje Solane se izdaje JP „Nacionalni parkovi Crne Gore“ za 2500 eura i može se izvesti zaključak da Solana gubi godišnje od 750 hiljada eura do 1 milion eura, samo na osnovu naknade za korišćenje zemljišta, zaključio je Gačević.

Veselin Mitrović, predstavnik bivših i sadašnjih radnika Solane „Bajo Sekulić“ AD Ulcinj, podsjetio je da radnici traže da im se plate sva potraživanja i da ukoliko Solana nastavi sa proizvodnjom soli angažuje 30 radnika, koji imaju bogato iskustvo i potrebno znanje za rad u Solani. JP „Nacionalni parkovi Crne Gore“ plaćaju sve dažbine koje su vezane za Solanu, između ostalog objezbjeđenje koje broji 15 radnika i pet radnika koji rade na vodenim pumpama. Poglavlje 27. Životna sredina i klimatske promjene, u procesu pristupanja Crne Gore Evropskoj Uniji, neće biti završeno dok se ne riješi pitanje Solane, zaključio je Mitrović.

Daliborka Pejović, zamjenica člana Komisije, podsjetila je da je 2015. godine pisala Informaciju o spašavanju ulcinjske Solane. Model koji je tada usvojen, po kojem je uključeno JP „Nacionalni parkovi Crne Gore“ u čijoj je nadležnosti zaštita zaštićenih područja, je očigledno bio spasonosan za Solanu, jer da se nije sačuvao biodiverzitet

Solane, ne bi se moglo govoriti ni o privatizaciji, ni o proizvodnji soli. Ne može se pričati o turističkoj valorizaciji Solane, ukoliko se uzme nivo zaštite koje obezbijavaju Ramsarska konvencija o zaštiti močvarnih područja od međunarodnog značaja i „Emerald“ mreža zaštićenih područja odnosno područja od posebne važnosti za zaštitu prirode, koja predstavlja pripremu i doprinos implementaciji programa „NATURA 2000“. Vlada je usvajanjem Odluke o proglašenju Parka prirode „Ulcinjska Solana“ nametnula sebi značajne finansijske izdatke. Slučaj svojine nad područjem Solane će vjerovatno doći i do Evropskog suda za ljudska prava u Strazburu i ostaje nejasno zašto Vlada otvara nove sudske sporove. Neophodno je, prije odlučivanja o sudbini područja Solane, uraditi temeljnu analizu, jer nijedan investitor neće doći ukoliko nema jasno izražen profit. Pitanje je da li Država ima kapacitete (organizacione, funkcionalne, finansijske, kadrovske, stručne, investicione i zaštitarske) da kreira model koji će biti dugotrajan, kvalitetan i održiv za područje Solane. Najveću pažnju Solani su pružili njemačka Vlada i bivša ambasadorica Njemačke u Crnoj Gori Gudrun Štajnaker, koji su uz posredstvo „KfW“ njemačke banke, izrazili ozbiljnu namjeru da se valorizuje i revitalizuje područje Solane, uz određene donacije, ali za to je neophodno da Vlada Crne Gore ponudi kvalitetan i održiv model.

Jana Iković, predstavnik „Centra za proučavanje i zaštitu ptica Crne Gore“, podsjetila je da je „Studija zaštite za područje Ulcinjske Solane“, koju su radili Slovenci Andrej Sovinc, Davorin Tome i Michael Hosek, predložila tri modela zaštite. Opština Ulcinj bi Planom upravljanja trebalo da se odredi za jedan od ponuđenih modela.

Daliborka Pejović, zamjenica člana Komisije, pojasnila je da su Slovenci predložili jedan model za valorizaciju, a tiče se zaštite biodiverziteta i prirode, a svi ostali modeli proističu iz tog modela ili je model zaštite biodiverziteta i prirode posljedica svih ostalih modela, zaključila je poslanica Pejović.

Andrija Popović, član Komisije, istakao je da mnoga pitanja o području Solane, a posebno pitanje svojine nad zemljištem Solane, ne mogu dobiti odgovore, dok sjednici Komisije ne budu prisustvovali predstavnici stečajne uprave Solane, investicionog fonda „Eurofond“ i predstavnika Savjeta za privatizaciju i kapitalne projekte. Nije jasno šta je privatizovano, da li ulcinjska Solana ili 15 miliona kvadratnih metara zemljišta ili oboje. Ukoliko je Odluka o proglašenju Parka prirode „Ulcinjska Solana“ u potpunosti ispravna i tačna, potrebno je da opština Ulcinj, zajedno sa Vladom Crne Gore, pronađe kvalitetnog upravljača, pokrene proizvodnju i zaposle ljude, kako bi Solana mogla ponovo da postane zamajac i simbol privrednog razvoja opštine Ulcinj. Istakao je da je zadatak Komisije da zaključcima formuliše kako da se u nesporno teškom periodu zaštiti i aktivira ulcinjska Solana. Član Komisije Popović je istakao da je saglasan sa konstatacijom

poslanice Pejović, da će se pitanje svojine razmatrati i u Evropskom sudu za ljudska prava u Strazburu.

Genci Nimanbegu, član Komisije, ocijenio je da bi jedan od zaključaka Komisije, u vezi sa privatizacijom Solane „Bajo Sekulić“ AD Ulcinj, trebao biti da investitor nije imao dobre namjere prema razvoju Solane, kada je kupio akcije Solane.

Sjednica je prekinuta u 16 sati i 05 minuta.

* * * * *

Sjednica Komisije je nastavljena 01. decembra 2021. godine.

Nastavak sjednice je počeo u 13 sati i 25 minuta.

Nastavku sjednice su prisustvovali članovi Komisije: **Maksim Vučinić** (predsjednik Komisije), **Jovanka Bogavac**, **Vladimir Joković**, **Marko Milačić**, **Zdenka Popović**, **dr Petar Ivanović**, **dr Predrag Sekulić**, **Danijel Živković**, **Andrija Popović** i **Genci Nimanbegu**, a saglasno članu 65 stavu 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore **poslanica Daliborka Pejović je mijenjala odsutnog člana Bogdana Fatića.**

Nastavak sjednice su pratili predstavnici medija.

Nastavku sjednice su saglasno članu 67 stav 3 Poslovnika prisustvovali: **Tamara Brajović**, v.d. generalne direktorice Direktorata za prirodu u Ministarstvu ekologije, prostornog planiranja i urbanizma; **Marko Bertanjoli**, izvršni direktor Euroinvest AD, društva za upravljanje Investicionim fondom Eurofond; **Bojša Šotra**, izvršni direktor Društva za upravljanje investicionim fondom Euroinvest AD Podgorica i **Vladan Gačević**, predsjednik Udruženja manjinskih akcionara Solana „Bajo Sekulić“ AD Ulcinj.

Predsjednik Komisije je podsjetio da je 11. sjednica Komisije prekinuta, kako bi se uputili ponovni pozivi za prisustvo sjednici predstavnicima Savjeta za privatizaciju i kapitalne projekte i stečajne uprave Solane „Bajo Sekulić“ AD Ulcinj, ali da se, i pored pisane najave da će predstavnik Savjeta doći, niko nije pojavio i, s tim u vezi, bespredmetno je nastaviti sjednicu bez prisustva učesnika procesa privatizacije Solane „Bajo Sekulić“ AD Ulcinj.

Genci Nimanbegu, član Komisije, podržao je predlog predsjednika Komisije da se odgodi sjednica do momenta kada predstavnici Savjeta za privatizaciju i kapitalne projekte i stečajne uprave Solane „Bajo Sekulić“ AD Ulcinj budu u mogućnosti da prisustvuju. Član Komisije Nimanbegu je naglasio da bi i predstavnici radnika, koji su prisustvovali prethodnoj sjednici, trebalo da prisustvuju drugom nastavku 11. sjednice Komisije. Nimanbegu je istakao da bi sva pozvana lica, iz državnog i/ili privatnog

sektora, trebalo da dođu ukoliko su pozvani na sjednicu radnog tijela Skupštine Crne Gore.

Predsjednik Komisije je pojasnio da je u ovom nastavku 11. sjednice Komisije namjera bila da se fokus usmjeri na sami proces privatizacije Solane i na odluku Savjeta za privatizaciju i kapitalne projekte, ali se saglasio da predstavnici radnika treba da budu pozvani i da prisustvuju drugom nastavku 11. sjednice Komisije.

Bojša Šotra, izvršni direktor Društva za upravljanje investicionim fondom Euroinvest AD Podgorica, podsjetio je na Zaključak Savjeta od 14. oktobra 2021. godine, koji predstavlja ispravku Odluke o proglašenju Parka prirode „Ulcinjaska Solana“, koju je savjet usvojio 07. jula 2021. godine i, s tim u vezi, saglasio se sa odlukom da se sjednica Komisije ponovo odgodi, kako bi mogli u drugom nastavku 11. sjednice, da diskutuju sa donosiocima tih odluka. Šotra je podsjetio na proces privatizacije i na pitanja da li je plaćena tržišna nadoknada za Solanu i da li je imovina Solane uključena u procjenu vrijednosti prije privatizacije i zaključio da to nema veze sa radnicima i samim stečajnim postupkom.

Genci Nimanbegu, član Komisije, pojasnio je da su prava radnika ključna i da oni moraju prisustvovati sjednicama Komisije, jer su i oni oštećena strana i dodao da Komisija ne raspravlja samo o jednom specifičnom pitanju, kao što je tržišna nadoknada za Solanu, već da su tu uključena i prava radnika.

Marko Milačić, član Komisije, istakao je da je saglasan sa diskusijom člana Komisije Nimanbegua i naglasio da su radnici neophodni na sjednicama Komisije i u procesnom, suštinskom i ljudskom smislu.

Predsjednik Komisije je pojasnio da je želio da podijeli sjednicu na više modula a, s obzirom da su predstavnici radnika već govorili na početku 11. sjednice Komisije, namjera je bila da se u ovom nastavku više da riječ predstavnicima akcionara, Savjeta za privatizaciju i kapitalne projekte i stečajne uprave Solane.

Dr Petar Ivanović, član Komisije, iskazao je zabrinutost kao član Komisije i poslanik da će svaki put kada neko iz privatnog sektora dođe efekat sjednice biti isplata sredstava iz budžeta. Nedolazak predstavnika Savjeta za privatizaciju kojim predsjedava predsjednik Vlade Crne Gore koji je izabran u Skupštini Crne Gore, i ima podršku i predsjednika Komisije, govori o njihovom odnosu prema Skupštini Crne Gore i dnevnom redu koji predlaže predsjednik Komisije. Podržao je predlog da se sjednica odgodi dok pozvani predstavnici Savjeta za privatizaciju ne budu prisutni, ali da se prethodno uvaži vrijeme predstavnika privatnog sektora koji stvaraju vrijednost u Crnoj Gori, koji zapošljavaju ljude i plaćaju porez, te da se ne pozivaju dok god predsjednik Komisije ne dobije potvrdnu informaciju da će predstavnici Savjeta za privatizaciju doći. Član Komisije Ivanović je zaključio da se predstavnici Savjeta za privatizaciju i kapitalne

projekte neodgovorno ponašaju kako prema članovima Komisije, tako i prema predstavnicima privatnog sektora.

Bojša Šotra, izvršni direktor Društva za upravljanje investicionim fondom Euroinvest AD Podgorica, pojasnio je da nije mislio da radnici ne treba da prisustvuju sjednici Komisije, jer radnici učestvuju i u vlasništvu Solane sa oko 10% dionica, već da je želio da naglasi značaj Odluke o proglašenju Parka prirode „Ulcinjska Solana“, koju je usvojio Savjet, za samu sjednicu Komisije.

Vladan Gačević, predsjednik Udruženja manjinskih akcionara, podsjetio je da je Solana „Bajo Sekulić“ AD Ulcinj u vlasništvu građana Crne Gore, jer postoji 4000 direktnih akcionara, 16000 akcionara putem investicionog fonda „Eurofond“ i 12000 akcionara putem investicionog fonda „Trend“. Odluka koju je usvojio Savjet i neodazivanje predstavnika Savjeta na sjednice Komisije za praćenje i kontrolu postupka privatizacije, mogu proizvesti višemilionsku štetu za Državu, jer Odluka Savjeta u ovom smislu znači da je Vlada uzela Solanu od jednih građana i predala je drugima, što može izazvati dugotrajne sudske postupke, zaključio je Gačević.

Sjednica je prekinuta u 13 sati i 55 minuta.

Sjednica Komisije je nastavljena 17. decembra 2021. godine.

Drugi nastavak sjednice je počeo u 13 sati i 25 minuta.

Drugom nastavku sjednice su prisustvovali članovi Komisije: **Maksim Vučinić** (predsjednik Komisije), **dr Dragan Bojović**, **Jovanka Bogavac**, **Vladimir Joković**, **Marko Milačić**, **Zdenka Popović**, **Predrag Sekulić**, **Bogdan Fatić** i **Genci Nimanbegu**, a saglasno članu 65 stavu 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore **poslanica Daliborka Pejović** je mijenjala odsutnu članicu **Dragicu Sekulić**.

Drugom nastavku sjednice su saglasno članu 67 stav 3 Poslovnika Skupštine Crne Gore prisustvovali: **dr Dritan Abazović**, potpredsjednik Vlade Crne Gore i član Savjeta za privatizaciju i kapitalne projekte Vlade Crne Gore; **Ivo Šoć**, savjetnik potpredsjednika Vlade Crne Gore; **Tamara Brajović**, v.d. Generalne direktorice Direktorata za prirodu u Ministarstvu ekologije, prostornog planiranja i urbanizma; **Žarko Ostojić**, stečajni upravnik Solane „Bajo Sekulić“ AD Ulcinj; **Veselin Mitrović**, predstavnik bivših i sadašnjih radnika Solane „Bajo Sekulić“ AD Ulcinj; **Dragiša Rosandić**, bivši radnik Solane „Bajo Sekulić“ AD Ulcinj; **Vladan Gačević**, predsjednik Udruženja manjinskih akcionara Solane „Bajo Sekulić“ AD Ulcinj; **Marko Bertanjoli**, izvršni direktor

„Euroinvest“ AD društva za upravljanje Investicionim fondom „Eurofond“ i **Bojša Šotra**, izvršni direktor Društva za upravljanje investicionim fondom „Euroinvest“ AD.

Drugi nastavak sjednice Komisije su pratili predstavnici medija.

Genci Nimanbegu, član Komisije, je podsjetio da predstavnici Savjeta za privatizaciju i kapitalne projekte i stečajne uprave Solane „Bajo Sekulić“ AD Ulcinj nijesu do sada učestvovali u radu 11. sjednice Komisije, a raspravljano je o položaju radnika i sudbini Solane i da su se mogle čuti zabrinjavajuće informacije, kao što je ta da se dug kompanije, od uvođenja stečajnog postupka do danas, uvećao do iznosa od 10 miliona eura. Takođe su i predstavnici manjinskih akcionara saopštili da su nezadovoljni Odlukom Savjeta za privatizaciju i kapitalne projekte, a da građani Ulcinja žele da prostor Solane funkcioniše u odnosu na to kako je trenutno definisano, a to je da se proizvodi so, što bi omogućilo i nova radna mjesta, i da se očuva ekosistem Solane, u skladu sa usvojenim planovima.

Predsjednik Komisije je podsjetio da su osim akcionara, Odlukom Savjeta pogođeni i radnici, jer je usvajanjem Odluke nestala i stečajna masa iz koje se namiruju povjerioci, među kojima su i radnici sa svojim potraživanjima. Jedno od rješenja pitanja potraživanja radnika je i poseban socijalni program koji bi Vlada Crne Gore trebala da organizuje.

Žarko Ostojić, stečajni upravnik Solane „Bajo Sekulić“ AD Ulcinj, podsjetio je da je on treći postupajući stečajni upravnik u stečajnom postupku u Solani, koji se još uvijek vodi pred Privrednim sudom. Kompanija Solana „Bajo Sekulić“ AD Ulcinj je dovedena u “pat poziciju” sa stanovišta sudskog i stečajnog postupka. Stečajni upravnik je potvrdio izlaganje predsjednika Komisije da ukoliko Odluka Savjeta ostane pravноваžeća, stečajna masa prestaje da postoji. Ukoliko stečajna masa ne postoji onda nema ni namirenja potraživanja, što znači da će povjerioci i akcionari morati da ostvare svoja prava na drugi način. Podnesena je jedna tužba Upravnom sudu na prvu Odluku Savjeta i sad druga, na izmijenjenu Odluku, i dok god traje sudski postupak stečajni upravnik ne može dati svoje mišljenje. Ostojić je pojasnio da je, u momentu kada je stupio na dužnost stečajnog upravnika Solane „Bajo Sekulić“ AD Ulcinj, dug kompanije prema radnicima iznosio 1,540.000 eura i u međuvremenu je isplaćeno 324.890 eura, čime je 141 radnik koji ima utvrđena potraživanja prema stečajnom dužniku i koji imaju potpisan Sporazum sa prethodnim stečajnim upravnikom Solane, da će potraživanja naplatiti kad se proda stečajna masa. Dug kompanije tokom stečajnog postupka ne može se uvećavati, jer je taj dug utvrđen na početku stečajnog postupka. Stečajna uprava je kupila vodenu pumpu na Đeranima kojom se navodnjava zemljište Solane i zbog kojeg se održava postojeći ekosistem područja Solane, kojim trenutno upravlja JP „Nacionalni parkovi Crne Gore“ sa 10 zaposlenih, sa kojim stečajna uprava razvija dobru saradnju u cilju očuvanja

biodiverziteta Solane. JP „Nacionalni parkovi Crne Gore“ plaćaju zakupninu koja se uračunava u stečajnu masu, zaključio je Ostojić.

Veselin Mitrović, predstavnik bivših i sadašnjih radnika Solane „Bajo Sekulić“ AD Ulcinj, upitao je stečajnog upravnika Solane da li je tačna izjava bivšeg ministra rada i socijalnog staranja Kemala Purišića, da je 2018. godine dug kompanije u stečaju iznosio 13,5 miliona eura. Stečajni upravnik **Žarko Ostojić** je pojasnio da svi dostupni podaci postoje u Privrednom sudu i da ne zna za citirani iznos duga.

Daliborka Pejović, zamjenica članice Komisije, upitala je stečajnog upravnika Solane u odnosu na spomenuti trenutni model kontribucije JP „Nacionalni parkovi Crne Gore“ u upravljanju područjem Solane, kako se tretiraju i koliko iznose sredstva koja Vlada uplaćuje Solani na godišnjem nivou, sa aspekta stečajne mase. Pejović je pojasnila da je poznato da su sredstva u početku investirana u infrastrukturu, za obnavljanje vodenih pumpi i revitalizaciju, ali da su se naknadno ulagala za otkupninu i za organizaciju cijelog postupka upravljanja, zaštite i valorizacije područja Solane. Stečajni upravnik **Žarko Ostojić** je odgovorio da sve navedeno što je Vlada Crne Gore uplaćivala, pozajmica, u iznosu od 400.000 eura, koja pada na teret stečajne mase.

Bojša Šotra, izvršni direktor Euroinvest AD, društva za upravljanje Investicionim fondom „Eurofond“, podsjetio je na dvije Odluke Savjeta za privatizaciju i kapitalne projekte po pitanju svojine nad zemljištem Solane i na pitanje da li je plaćena tržišna nadoknada i da li je zemljište Solane procijenjeno prilikom privatizacije. Ukoliko se upoređi Odluka Savjeta iz 21. jula i promijenjena Odluka od 10. oktobra, može se vidjeti da predstavnici Savjeta u prvoj Odluci tvrde da je zemljište od 1500 hektara u vlasništvu Države, što ne odgovara podacima iz Posjedovnog lista u kojem se ne spominje titular vlasništva, dok je u drugoj Odluci to izmijenjeno, ali je dodato i da zemljište Solane nije uvršteno u procjenu vrijednosti tokom privatizacije.

Ekonomski fakultet Univerziteta Crne Gore je 1994. godine kreirao je stručno mišljenje na Izvještaj o procjeni državne kompanije Solane „Bajo Sekulić“ Ulcinj, koji je uradila Agencija za prestrukturiranje privrede i strana ulaganja. U stručnom mišljenju se nalazi Odluka o transformaciji radničkog savjeta, Rješenje o davanju saglasnosti na transformaciju DP Solana „Bajo Sekulić“, knjigovodstvena i procijenjena vrijednost Solane, prethodno stručno mišljenje na Izvještaj o procjeni DP Solana „Bajo Sekulić“, stručno mišljenje na obračun dioničkog kapitala i imena istraživačkog tima koji je radio na elaboratu. Predstavnici menadžmenta Solane su predali sav dostupan materijal Savjetu za privatizaciju i kapitalne projekte, koji je kasnije dopunjavao. Predstavnici Savjeta bi trebalo da posjeduju Izvještaj Agencije za prestrukturiranje privrede i strana ulaganja, u kojem je jasno navedeno šta je procijenjeno kao imovina Solane i kolika je vrijednost procijenjene imovine. U imovinu Solane, u skladu sa tim Izvještajem, upisana

je lista nepokretnosti koju čine zemljište, objekti i infrastruktura koja je prema lokaciji i namjeni raspoređena na sljedeći način: proizvodno-poslovni kompleks Solana „Bajo Sekulić“ Ulcinj, baza soli u Dubrovniku i predstavništvo kompanije u Beogradu. Tržišna cijena građevinskih objekata, u skladu sa Izvještajem, sadrži vrijednost pripadajućeg zemljišta i infrastrukture, a tabelarno je prikazano koliko vrijedi čitava imovina Solane. Šotra je uputio primjedbu predstavnicima Savjeta, zašto nijesu tokom donošenja Odluke o proglašenju Parka prirode „Ulcinjaska Solana“, uzeli u obzir elaborat Ekonomskog fakulteta, jer je on polazna osnova na kojoj je rađena takozvana „Žuta knjiga“, u odnosu na kojoj su izvršene sve privatizacije u Crnoj Gori, tokom Masovne vaučerske privatizacije. Solana je privatizovana kroz postupak Masovne vaučerske privatizacije, a većinski dio koji je posjedovao Fond za razvoj (53,74%) je podijeljen svim zainteresovanim punoljetnim građanima Crne Gore, koji su u procesu MVP dobili po jedan vaučer, čija je nominalna vrijednost u tom momentu iznosila 5000 njemačkih maraka. Druga dva državna fonda (fond PIO - 26,87% i Zavod za zapošljavanje - 8,96%) su kasnije na berzi prodali svoje akcije. U privatizaciji Solane su učestvovali četiri fonda: „Eurofond“, „Trend“, „Moneta“ i „Mig“. Četiri fonda su zajedno, na osnovu kupovine vaučera, ostvarili vlasništvo od 38,66% akcija Solane. Nejasno je kako je radna grupa Savjeta za privatizaciju i kapitalne projekte procijenila vlasništvo Solane, ukoliko nijesu koristili elaborat Ekonomskog fakulteta, u kojem je pojašnjeno da je država Crna Gora emitovala akcije u vrijednosti od 110 miliona maraka, sa pokrićem imovine Solane. Ukoliko se ispostavi da akcije nemaju pokrića, to znači da je prije 20 godina Država emitovala akcije bez pokrića, što predstavlja krivično djelo, zaključio je Šotra.

Dr Dritan Abazović, potpredsjednik Vlade Crne Gore i član Savjeta za privatizaciju i kapitalne projekte Vlade Crne Gore, istakao je da je situacija jednostavna. Abazović je podsjetio da je menadžment Solane podnio 2011. godine Zahtjev Savjetu za privatizaciju i kapitalne projekte da se Savjet izjasni o pitanju svojine nad područjem Solane, da li je prilikom kupovine Solane procijenjena i vrijednost zemljišta i da li je plaćena pravična tržišna naknada. Prethodna Vlada nije željela, iz nejasnih razloga, da odgovori na taj Zahtjev 10 godina. Savjet za privatizaciju i kapitalne projekte 42. Vlade Crne Gore je donio Odluku da nije plaćena tržišna naknada, jer nije moguće da je plaćeno zemljište od 1500ha iznosom od 800.000 eura i ukoliko bude potrebe to pitanje će biti riješeno u sudskom postupku. Ukoliko Upravni sud donese odluku Vlada će naći strateškog partnera za Solanu, koji će moći da dobije koncesiju nad Solanom i preuzeće obavezu da isplati sva potraživanja, i radnicima i akcionarima. Vlada će iskoristiti sve dostupne „zelene“ fondove radi djelimične obnove, a zainteresovani renomirani investitori već postoje. Osim elaborata Ekonomskog fakulteta, ne postoji zvaničan dokaz o imovinsko-pravnim odnosima i prepisu imovine iz 1994. godine. Većinski vlasnik je

kupio Solanu da bi iskoristio zemljište, nikada nije bila namjera i cilj proizvodnja soli, što je dovelo do stečajnog postupka. Stečajni postupak je sproveden zbog duga za električnu energiju od 14.000 eura, da bi nakon toga većinski vlasnik sa 800.000 eura pokušao da kupi zemljište u vrijednosti od 250 miliona eura. Solana je bila državna i treba da bude državna i u budućnosti, jer sve što je urađeno od 2003. godine je značilo propast za kompaniju, zbog čega su najviše ispaštali radnici Solane. Vlada će pokrenuti sudski postupak protiv većinskog vlasnika, zbog nestale opreme i podignutih kredita u „Prvoj“ i „CKB“ banci, koji nijesu namjenski iskorišćeni za razvoj Solane. Postoji opcija obeštećenja za radnike i akcionare, ali samo u zonama na kojem su se nalazili objekti kompanije. Ukoliko akcionari ne budu zainteresovani za to rješenje to će se pitanje riješiti u sudskom postupku, zaključio je potpredsjednik Vlade Crne Gore.

Bojša Šotra, izvršni direktor Društva za upravljanje investicionim fondom Euroinvest AD Podgorica, društva za upravljanje Investicionim fondom „Eurofond“, podsjetio je da Solana nikada nije bila državna, već društvena, i Radna organizacija Solana je kupila zemljište Solane, za šta postoje dokazi u vidu ugovora o kupovini zemljišta. Bivši vlasnici zemljišta Solane kasnije su u sudskom postupku, po drugi put pokušali da prodaju to zemljište, što im nije uspelo, i upravo ti ugovori potvrđuju da je zemljište kupljeno i da je na kraju ušlo u proces privatizacije. Četiri fonda su u procesu privatizacije 2001. godine uložili, kroz vaučere, oko 34 miliona eura u Solanu. Cifra od 800.000 eura se ne pominje u procesu, što se može vidjeti i u dokumentaciji Centralne depozitarne agencije, već je „Eurofond“ na berzi za 7,5 miliona eura kupio akcije Solane i kasnije uložio 3,5 miliona eura dokapitalizacije. Kada je Fond PIO prodavao svoje akcije Solane na berzi, „Eurofond“ je kupio te akcije po cijeni od 16 eura po akciji, a tržišna vrijednost akcija Solane u tom momentu je iznosila tri eura po akciji.

Vladan Gačević, predsjednik Udruženja manjinskih akcionara, konstatovao je da u stečajnom postupku ne postoje manjinski i većinski akcionari, već samo akcionari i ne mogu se obešteti jedni bez drugih. Bojša Šotra i „Eurofond“ upravljaju Solanom, ali nijesu jedini vlasnici Solane, jer u Solani postoje 4000 akcionara. Problem Solane nije jednostavan, ali je najbolje rješenje nagodba između Vlade i akcionara, što bi preduhitriло dugotrajne i skupe sudske postupke. Ukoliko se pogleda dokumentacija jasno se može zaključiti da je zemljište uvršteno u procjenu vrijednosti prilikom privatizacije. Elaborat Ekonomskog fakulteta i „Žuta knjiga“ dokazuju da je zemljište Solane ušlo u procjenu, naglasio je Gačević.

Genci Nimanbegu, član Komisije, konstatovao je da je udio vlasništva „Eurofond“-a u Solani 76% i samim tim nosi najvišu odgovornost, zato što nije ostvareno sve što je dogovoreno prilikom privatizacije. U preduzeću koje je privatizovano 2001. godine je trebalo promijeniti unutrašnju organizaciju i napraviti transformaciju, ali

Solana je proizvodila so punih 70 godina i sigurno je postojalo znanja, resursa i kapaciteta, kompanija je imala bazene, pruge, pumpe, kanale da se nastavi sa proizvodnjom. Kompanija je s namjerom uvedena u stečajni postupak, da bi se industrijsko preduzeće ugasilo i pretvorilo u građevinsko zemljište. Član Komisije Nimanbegu je podsjetio na hronološki prikaz događaja u procesu privatizacije Solane „Bajo Sekulić“ AD Ulcinj, zbog koje trpe radnici, građani Ulcinja i akcionari koji nijesu upravljali Solanom. Stečaj je uveden 2005. godine, da bi se 2008. godine usvojile promjene Prostornog plana Crne Gore, kojim se moglo prevesti industrijsko ili vojno zemljište u gradsko građevinsko zemljište. Rukovodstvo opštine Ulcinj je 2009. godine dalo Vladi na odlučivanje o Prostornom planu opštine Ulcinj, sve u cilju da se većinskom vlasniku Solane omogući da gradi turističke objekte. U Skupštini Crne Gore je amandmanom 2012. godine otklonjena ta mogućnost. Vlada je, pod pritiskom nevladinih organizacija, građana, političkih subjekata i međunarodnih predstavnika u Crnoj Gori, 2016. godine promijenila pristup i za cilj odredila da se područje Solane zaštiti, zbog bogatog biodiverziteta, što je rezultiralo Odlukom Skupštine opštine Ulcinj 2019. godine, kojom je proglašen Park prirode „Ulcinjaska Solana“. Jedan od uslova za otvaranje poglavlja 27. Životna sredina i klimatske promjene, u procesu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, bio je da se nađe rješenje o području Solane. Koordiniranim pristupom Vlade i opštine Ulcinj su uspjeli da zaštite područje Solane, na kojoj se više neće moći graditi, i ostaje zadatak da se organizuje proizvodnja soli i da se namire potraživanja povjerioca. Ukoliko je većinski vlasnik spreman da pokrene proizvodnju, to bi trebalo podržati. „Eurofond“ je do 51% vlasništva došao putem obveznica koje su otkupljivanje od drugih fondova na berzi, dok je vrijednost vlasništva akcija „Eurofond“-a u početku iznosio 14% vlasništva kompanije, koje je plaćeno iznosom maksimalno od 900.000 eura, koje su oni potrošili da dođu do upravljanja nad Solanom, što nisu demantovali desetinama godina. Podaci „Montenegroberze“ pokazuju promet akcija i prosječnu cijenu akcija Solane, koja trenutno iznosi 1,30 eura po akciji, dok je prosječna cijena akcija 2007. godine iznosila 24 eura po akciji, što nije bila realna i nominalna cijena, već se zasnivala na špekulantskom radu i djelovanju. Istakao je da je kapacitet Solane „Bajo Sekulić“ AD Ulcinj iznosio 25.000 tona soli, što znači da, ako se to prometuje, može doći do maksimalne vrijednosti od par miliona eura na godišnjem nivou, a tvrdnja vlasnika da imaju vrijednost od više stotina miliona eura nije realna, te da se znalo da oni nisu htjeli kupiti proizvodnju, već su htjeli kupiti zemljište.

Marko Bertanjoli, izvršni direktor Euroinvest AD, društva za upravljanje Investicionim fondom „Eurofond“, pojasnio je da je 2005. godine, kada je uveden stečajni postupak u Solani, „Eurofond“ bio vlasnik svega 33% akcija i nije mogao kao većinski vlasnik da odlučuje o pitanjima poslovnog odnosa u Solani. U Masovnoj vaučerskoj

privatizaciji svi fondovi su dobijali vaučere od građana, koji su imali nominalnu vrijednost od 2,3 milijarde njemačkih maraka za sva preduzeća. Pet hiljada jedinica u fondovima je posmatrano kao pet hiljada njemačkih maraka. Fondovi „Eurofond“, „Moneta“ i „Mig“ su uložili po 10% od svojih vaučera, jer su fondovi u skladu sa zakonom mogli kao sublimator pojedinačnih vaučera mogli najviše 10% akcija da ulože u drugom emitentu. Vaučeri koji su građani, putem fondova, uložili u akcije Solane vrijedjeli su oko 34 miliona eura i ostvarili su vlasništvo od 38% Solane. Po knjigovodstvenoj vrijednosti, u tom periodu, 38% vlasništva kompanije je iznosilo 21 milion eura, što znači da su fondovi platili 58% veću cijenu putem vaučera. Vrijednost akcija 2007. godine, kada je prosječna cijena akcija Solane iznosila 24 eura po akciji, nijesu određivali fondovi već na osnovu ponude i potražnje na berzi. Nomanlna vrijednost kompanije figurira u knjigovodstvenim knjigama kompanije i nema dodira sa realnom tržišnom vrijednošću Solane.

Genci Nimanbegu, član Komisije, istakao je da je poznato da su građani prodavali vaučere i za 50 eura, a da im je nominalna vrijednost u tom momentu iznosila 2500 eura. Ukoliko je „Eurofond“ preskupo plaćao akcije, da bi na kraju ostvarili 78% vlasništva, to znači da su predstavnici Eurofonda bili posebno zainteresovani za područje Solane, a ne da bi proizvodili so, već da bi došli do punog vlasništva zemljišta kojje bi ekonomski isplatili izgradnjom objekata - hotela, stanova, što nije bilo u interesu radnika i lokalne zajednice. Koliko je „Eurofond“ štitiio interese kompanije najbolje dokazuje činjenica da se u Solani so nije proizvodila od 2011. godine.

Veselin Mitrović, predstavnik bivših i sadašnjih radnika Solane „Bajo Sekulić“ AD Ulcinj, naglasio je da je vaučer Solane „Bajo Sekulić“ AD Ulcinj, koji je koštao pet hiljada maraka, vrijedio je 398 akcija. Kasnije se cijena akcije kretala od 40 centi do 54 eura po akciji, a čak postoji podatak da je u jednom momentu vaučer Solane na berzi iznosio i 20.000 eura. Područje Solane je močvarno područje, sa 75-80% vodene površine, pa je i upravna zgrada Solane izgrađena na potpornim stubovima, što sve jasno ukazuje na to da je Solana od osnivanja napravljena da bi proizvodila so. Akcionara u Solani nema 4000, kako je to izjavio Vladan Gačević, predsjednik Udruženja manjinskih akcionara, već je ih 1700. Mitrović je podsjetio da je Bojša Šotra bio predsjednik Odbora direktora Solane od 2008. do 2014. godine i da mnogi radnici Solane ne mogu da ostvare uslove za penziju jer im nije uplaćeno posljednjih pet godina radnog staža, a radnici koji su uspjeli da se penzionišu primaju penziju od 130 eura mjesečno.

Vladan Gačević, predsjednik Udruženja manjinskih akcionara, ocijenio je da bi smisao sjednice Komisije posvećene Solani trebao da bude da se pronađe najbolji model održivosti kompanije.

Genci Nimanbegu, član Komisije, podsjetio je predsjednika Udruženja manjinskih akcionara da je preduzeće u koje su akcionari investirali svoje akcije bankrotiralo, pojašnjavajući da je preduzeće propalo kada je u stečaju, samim tim što ne može da isplati svoja dugovanja. Akcionari mogu, ako to žele, da i danas prodaju akcije Solane na berzi.

Daliborka Pejović, zamjenica članice Komisije, podsjetila je da se međunarodne preuzete obaveze ne smiju mijenjati, što znači da je Država dužna da štiti biodiverzitet Solane. Čitava diskusija sa 11. sjednice Komisije se može objasniti kroz koncept nadoknade štete. Pitanje svojinskih odnosa u Solani treba razdvojiti od pitanja budućnosti područja Solane, jer ukoliko se Solana ne valorizuje, neće biti ni nadoknade štete za povjerioce. Ukoliko se Solana proglasi područjem u skladu sa programom „NATURA 2000“ (ekološka mreža Evropske unije za očuvanje ugroženih vrsta i tipova staništa), uz Ramsarsku konvenciju o zaštiti močvarnih područja od međunarodnog značaja i mrežu „Emerald“, neće biti moguće bilo šta graditi na području Solane, što može uticati na drugi dio plana upravljanja Solanom, koji se tiče lake turističke valorizacije i moguće proizvodnje soli. Potrebno je što prije kreirati koncept podrške lokalnoj samoupravi Ulcinja, kako bi se u što skorijem roku našao odogovorani upravljač. Ne ohrabruje podatak da, Budžetom za 2021. godinu predviđenih milion eura, koje je trebalo da obezbijedi izgradnju nasipa i barijera da ne bi došlo do poplava, nije investirano u Solanu. Od 2015. do 2018. godine je Vlada investirala u Solanu 1.019.727 eura, a 2019. godine je uloženo 229.528 eura, ali ne postoje zvanični podaci u šta je konkretno investirani novac. Kada je u pitanju proizvodnja soli i tu postoje nedoumice, jer treba odlučiti između tradicionalne proizvodnje soli, koja je turistički zanimljiva ali i neprofitabilna, i drugačijeg tehnološkog postupka, koji bi obezbijedio veću proizvodnju. Nevjerovatan je podatak da je u jednom trenutku za Crnu Goru bilo jeftinije uvoziti so iz Egipta, nego proizvoditi u Solani, što je rezultiralo da je Država gubila milion eura godišnje za uvoz soli. Projekcija procijenitelja je da bi tek nakon četiri godine rada, od ponovnog pokretanja proizvodnje, mogli da se očekuju benefiti od Solane. Država se međunarodno obavezala da pronade održivi model za Solanu. Bitno je proaktivno djelovati u slučaju oko Solane i zbog očuvanja kulturnog dobra područja Solane, jer se čitav prostor mora što prije konzervirati, kako bi se sačuvalo područje. Sama upravna zgrada Solane Bajo Sekulić“ AD Ulcinj predstavlja veliko kulturno dobro koje ima nemjerljivu vrijednost i neophodno je kulturno valorizovati. Sudski postupci po pitanju svojine su neizbježni i oni će dati odgovore na mnoga pitanja, ali zbog toga Solana ne smije da trpi i bitno je što prije pronaći investitora, kreirati što bolju koncesiju sa konačnim ciljem da se nađe održivi model za očuvanje Solane, zaključila je poslanica Pejović.

Ivo Šoć, savjetnik potpredsjednika Vlade Crne Gore, istakao je da su članovi Savjeta za privatizaciju i kapitalne projekte zaključili, nakon sagledavanja kompletne dokumentacije, da zemljište Solane nije ušlo u procjenu vrijednosti prilikom Masovne vaučerske privatizacije. Ne postoje konkretni i mjerljivi dokazi koji dokazuju suprotno, a zanimljivo je da i danas u Katastru nepokretnosti kod Solane stoji znak RO, što znači Radna organizacija, kao način organizacije kompanije još iz 1987. godine. Prestrukturiranje i transformacija kompanije se dešavaju 1994. godine i Solana postaje Dioničarsko društvo (DD), ali kao korisnik zemljišta tada nije upisano DD Solana. Indikativno je zašto je Zahtjev, koji je podnio „Eurofond“ 2011. godine, dobio odgovor tek nakon 10 godina. Sudski postupci mogu biti pokrenuti i oni mogu donijeti određene rezultate, a Savjet za privatizaciju i kapitalne projekte je na osnovu dostupne dokumentacije utvrdio da je zemljište Solani dato na korišćenje, zaključio je Šoć.

Tamara Brajović, v.d. Generalne direktorice Direktorata za prirodu u Ministarstvu ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, naglasila je značaj zaštite područja Solane, sa aspekta biodiverziteta i podsjetila da je područje Solane još 1989. godine proglašeno za IBA područje, tj područje od velikog značaja za ptice. Isto tako je 2006. godine područje Solane uvršteno u mrežu „Emerald“ zaštićenih područja, a očekuje se da će se proglasiti i područjem u skladu sa programom „NATURA 2000“, što je jedan od uslova za ispunjavanje poglavlja 27. Životna sredina i klimatske promjene, u procesu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji. Solana je trenutno Park prirode sa određenom zonacijom u skladu sa zaštitom prirode, što znači da je jasno određeno šta se može i na kojem prostoru raditi. Neophodno je da se sa proizvodnjom soli što prije počne, a u skladu sa trenutnom zaštitom područja, svi objekti koji su korišćenji radi proizvodnje soli će moći ponovo da se upotrijebe u istu svrhu. Područje Solane je antropogeni sistem koji ne može opstati bez proizvodnje soli, kako bi se održale prirodne karakteristike i biodiverzitet. Potrebno je u što skorijem roku definisati način upravljanja i odabrati upravljača, a u tom cilju Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma radi na saradnji sa Njemačkim društvom za međunarodnu saradnju (GIZ) i Ambasdom Njemačke u Crnoj Gori, što ima za rezultat da je Crna Gora dobila u decembru 2021. godine njemačkog eksperta koji će napraviti plan upravljanja. Pored opštine Ulcinj, koja je u skladu sa Zakonom prepoznata kao upravljač, moguće je da se organizuje i međunarodni konzorcijum koji bi obezbijedio dodatne, neophodne kapacitete, zaključila je Brajović.

Dr Dragan Bojović, član Komisije, podsjetio je da je Solana počela sa radom 1935. godine i da je u jednom momentu u preduzeću radilo 500 zaposlenih, koji su uspijevali da ispune 60% potreba za solju u bivšoj Jugoslaviji. Član Komisije je podržao Odluku o proglašenju Parka prirode „Ulcinjaska Solana“, koju je usvojio Savjet i Uprava za

nekretnine postupila u skladu sa Odlukom i upisala područje Solane u državno vlasništvo. Radnici Solane su u čitavom procesu privatizacije najviše zloupotrijebljeni i neophodno je naći adekvatnog investitora, koji će riješiti i taj problem. Potrebno je stvoriti ambijent koji će amortizovati štetu u najvećoj mogućoj mjeri, da se ne pregovara sa maksimalističkim stavovima i da se nađe najbolje optimalno rješenje. Solana treba što prije da počne sa proizvodnjom, uz podršku Države i lokalne samouprave i uz saradnju međunarodnih zainteresovanih partnera, zaključio je Bojović.

Predsjednik Komisije je upitao predstavnike Savjeta za privatizaciju i kapitalne projekte, da li je za vrijeme trajanja sudskog spora koji se vodi u Privrednom sudu, moguće valorizovati područje Solane. **Dr Dritan Abazović**, potpredsjednik Vlade Crne Gore i član Savjeta za privatizaciju i kapitalne projekte Vlade Crne Gore, odgovorio je da je moguće valorizovati i to na pravi način, koji bi predstavljao jedan održivi, zeleni projekat. Abazović je podsjetio da je područje Solane unikatno i ima neprocjenjivu vrijednost, ali zavisi od proizvodnje soli. Vlada je našla potencijalnog strateškog partnera, ali problem oko svojine i potencijalni sudski spor može usloviti zabranu prometa u Solani, što bi značilo i da nema proizvodnje soli. Akcionari bi trebalo da pristanu na pravičnu naknadu i otplatu svih akcija po primjerenoj cijeni i onda bi se mogli isplatiti i svi drugi povjerioci, zaključio je Abazović.

Predsjednik Komisije je pozdravio Odluku o proglašenju Parka prirode „Ulcinjaska Solana“ ali i izrazio zabrinutost zbog eventualne cijene koju će Država platiti zbog Odluke, ako se pokrenu mogući sudski postupci i usvoji zabrana prometa preduzeća, što sve može najviše pogoditi prava radnika.

Jovanka Bogavac, članica Komisije, istakla je da će zbog stečajnog postupka svi učesnici morati da pretrpe određenu štetu. Jedino rješenje je da se dosljedno primjeni Zakon, jer firma je trenutno u stečaju i to znači da Država kao koncesionar ima pravo da oduzme svu imovinu koja je u funkciji eksploatacije. Stečajni postupak oduzima svima vlasnička prava i svi učesnici postupka postaju povjerioci i namiruju potraživanja prodajom imovine stečajnog dužnika. Koliki postotak potraživanja će uspjeti da naplate povjerioci zavisi od stečajne mase. Privredno društvo postaje vlasništvo onog ko je kupio i s obzirom da je zemljište firme u vlasništvu Države, sama firma nema vrijednost i ostaje da Država u skladu sa usvojenim zakonima i evropskim propisima nađe najbolji način upravljanja područjem Solane, zaključila je Bogavac.

Dragiša Rosandić, bivši radnik Solane „Bajo Sekulić“ AD Ulcinj, konstatovao je da tema 11. sjednice Komisije traje već 20 godina, a Solana kao firma za proizvodnju soli je nestala i da bi se ostavarile želje radnika, Vlade i investitora, potrebna su velika ulaganja. Privatizacija Solane je slična sa svim ostalim privatizacijama u Crnoj Gori a zajednički imenitelj su im lica koja su u jednom momentu predstavljali Državu.

Kolateralna šteta svih tih privatizacija su radnici i akcionari. Rješenje koje je ponudio dr Dritan Abazović, potpredsjednik Vlade Crne Gore i član Savjeta za privatizaciju i kapitalne projekte Vlade Crne Gore, je konkretno, ali sa imovinom Solane trenutno upravlja Privredni sud preko stečajne uprave i jedino rješenje je da Vlada otkupi akcije i tako okonča stečajni postupak. Dok se ne završi stečajni postupak ne može se sprovesti nijedan od predviđenih planova. Rosandić je i podsjetio da Solana nikad nije plaćala koncesiju nad zemljištem, već samo nad potrošenom vodom, i zanimljivo je da je to rijetki koncesionar koji je mjesto eksploatacije, nakon korišćenja, proizvodnjom vraćala u prvobitno stanje.

Marko Bertanjoli, izvršni direktor Euroinvest AD, društva za upravljanje Investicionim fondom „Eurofond“, se nadovezao na tvrdnju Dragiše Rosandića, bivšeg radnika Solane „Bajo Sekulić“ AD Ulcinj, i potvrdio da Solana nema koncesiju nad zemljištem, ali i dodao da postoji samo ugovor o koncesiji za eksploataciju morske soli, kao mineralnoj sirovini. Bertanjoli je istakao da je u potpunosti normalno da firma u kojoj se ulože akcije bankrotira i tako akcije izgube vrijednost, ali nije u skladu sa Zakonom da Država retroaktivno odluči da je izdala akcije bez pokrića. Solana je nastala kao vještačka tvorevina, prvenstveno kao Radnička organizacija a kasnije kao Dioničarsko Društvo, i predstavnici kompanije su zemljište kupovali od privatnih vlasnika, tako da ne može biti da je Država dala Solani to zemljište na korišćenje, ukoliko je kompanija kupila od prvobitnih vlasnika. Član 419 Zakona o svojinsko-pravnim odnosima ne propisuje samo ko je nosioc prava, već reguliše i obim prava, a to je da li je u pitanju pravo korišćenja ili pravo svojine. Predstavnici „Eurofonda“ su se 2011. godine obratili Savjetu za privatizaciju i kapitalne projekte iz istog razloga kao i sve druge firme sa sličnim problemom, jer su postojale dvije opcije ili da se proda imovina čime bi sljedeći vlasnik direktno ostvario pravo svojine, što nije urađeno, ili da Savjet za privatizaciju donese odluku. Način organizacije preduzeća „RO“, koje stoji pored naziva kompanije u Listu nepokretnosti, može biti samo propust državnog organa, jer osim „DD“, danas bi trebalo i da stoji „AD u stečaju“ pored naziva Solane.

Ivo Šoć, savjetnik potpredsjednika Vlade Crne Gore, ponovio je da je indikativno zašto nije donijeta odluka o svojini nad zemljištem Solane, iako su postojale radne grupe 2012. i 2013. godine. Član 419 stav 2 Zakona o svojinsko-pravnim odnosima propisuje da izuzetno, zemljište za koje u postupku privatizacije ili stečaja nije plaćena tržišna naknada ostaje u svojini države na kome vlasnici objekta imaju pravo preče kupovine ili pravo prečeg zakupa. Ukoliko postoje dokazi da je kompanija kupovala zemljište od privatnih vlasnika, to se lako može dokazati u sudskom postupku, a cilj Savjeta za privatizaciju i kapitalne projekte je bio da odgovori na pitanje da li je plaćena pravična tržišna naknada prilikom privatizacije, zaključio je Šoć.

Vladan Gačević, predsjednik Udruženja manjinskih akcionara, ocijenio je da će dugotrajni sudski proces prouzrokovati veliku štetu Solani i da se mora znati čija je odgovornost u tom slučaju. Akcionari imaju želju da sa predstavnicima Vlade pronađu najbolje rješenje, koje će zadovoljiti sve strane, kako bi se izbjegao sudski proces, zaključio je Gačević.

Predsjednik Komisije je upitao predstavnicu Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, kada i na koji nači je moguće valorizovati područje Solane. **Tamara Brajović**, v.d. Generalne direktorice Direktorata za prirodu u Ministarstvu ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, je odgovorila da je Ministarstvo samo podrška u tom projektu, putem davanja smjernica u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode i ostalim kriterijumima zaštite biodiverziteta Solane.

Marko Bertanjoli, izvršni direktor Euroinvest AD, društva za upravljanje Investicionim fondom „Eurofond“, je istakao da akcionari nijesu protiv sadašnjeg modela, sinergije proizvodnje soli i određene turističke valorizacije. Bertanjoli je podsjetio da se član 419 stav 2 Zakona o svojinsko-pravnim odnosima ne može primjeniti na Solanu, jer jesu u pitanju državni fondovi ali je zemljište je bilo društvena svojina, i u tom slučaju se ne vraće imovina samo Državi već svim vlasnicima. Potrebno je da se dogovore akcionari, radnici kao vlasnici akcija kompanije i predstavnici Vlade, naglasio je Bertanjoli.

Genci Nimanbegu, član Komisije, ponovio je da bez proizvodnje soli ne postoji ni valorizacija Solane, već bi to onda bilo samo obeštećenje za povjerioce. Osim radnika, akcionara i Vlade, neophodno je da u tim procesima učestvuje aktivno lokalna samouprava. Potrebno je djelovati unutar pravnih okvira i u skladu sa predviđenim ciljevima i preuzetim međunarodnim obavezama, jer je područje Solane već definisano kao područje koje je zaštićeno od gradnje.

Veselin Mitrović, predstavnik bivših i sadašnjih radnika Solane „Bajo Sekulić“, istakao je da su radnici za to da svi učesnici zajedno dođu do najboljeg rješenja. Radnici Solane su spremni da počnu sa radom, a opština Ulcinj je usvojila Studiju izvodljivosti, Plan upravljanja i ostaje da se pronađe upravljač, za kojeg treba veći novčani iznos. Zbog devastacije područja, radnici će u prvije dvije godine rada morati da rade samo na sanaciji terena. Ukoliko se pronađe investitor, opština Ulcinj i Solana „Bajo Sekulić“ AD Ulcinj imaju kapacitete da pokrenu proizvodnju, zaključio je Mitrović.

Dr Dritan Abazović, potpredsjednik Vlade Crne Gore i član Savjeta za privatizaciju i kapitalne projekte Vlade Crne Gore, naglasio je da je neophodno da se riješe imovinsko-pravni odnosi, kako bi se što prije valorizovala Solana. Solana može da bude profitabilna u dovoljnoj mjeri, postoje razni načini, ali da bi se sproveli u djelo

potrebno je naći međunarodnu kompaniju koja bi investirala i upravljala Solanom na pravi način.

Sjednica je završena u 15 sati i 55 minuta.

Broj:

SEKRETARKA KOMISIJE

s. r. Eliza Šećerović

PREDSJEDNIK KOMISIJE

s. r. Maksim Vučinić